Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROK I. Kwiecień—Maj 1928 r. Nr 1.

WIADOMOŚCI PRAWNICZE

WYDAWNICTWO KSIĘGARNI LEONA FROMMERA W KRAKOWIE
DWUMIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY BIBLIOGRAFJI PRAWNICZEJ
Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Florjańska 39. Tel. 10.60
Prenumerata roczna zł 1. — Konto P. K. P. 400.102. — Dla klientów bezpłatnie.

Przystąpiliśmy do wydawnictwa „Wiadomości Prawniczych".

Jak dotąd dostarczamy i nadal wszelkich dzieł gdziekolwiek ogłoszonych i w jakimkolwiek języku, na najdogodniejsze raty miesięczne. Zamówienia, o ile to będzie możliwe, uskuteczniamy odwrotną pocztą.

Ostatnie nowości.

Dodatek do 2-tomowego austr. kodeksu cywilnego Wróblewskiego, zawierający spis rzeczowy i alfabetyczny, oraz zmiany, uzupełnienia i orzecznictwo Izby III Sądu Najw. w Warszawie za lata 1919—1927 włącznie. Cena zł 3'50. Orzecznictwo zebrane zostało systematycznie, wraz z podaniem źródła.

Dodatek ten, uzupełnia komentarz do kod. cyw. Wróblewskiego i stanowi teraz kompletną całość. Uzupełnienie to powinno się znaleźć na stole każdego prawnika, który kodeks ten posiada.

Dalej ukazał się dodatek prof. Wróblewskiego do jego polskiego prawa wekslowego, zawierający ustawę o inkasie i proteście weksli przez urzędy pocztowe i nową taryfę opłat stemplowych od weksli i jest do nabycia w cenie zł —'80. W dalszym ciągu polecamy taryfę należytości sądowych i adwokackich, obowiązującą w b. zaborze austr., opracowaną przez pp. Karola Golonkę st. radcę Skarbu i Dr. Jerzego Stefana Langroda. Tabela została w podręcznym formacie wydaną i kosztuje zł 1'50.

W przygotowaniu.

Tom III do kodeksu cywilnego Wróblewskiego, obejmujący wszystkie ustawy cywilne, tak austrjackie jak i polskie mające jakikowiek związek z kodeksem cywilnym.

Dzieła prawnicze nakładowe i komisowe.

Biegeleisen Leon Dr. *Przewód spadkowo-opiekuńczy a ustrój własności chłopskiej.* Studjum z zakresu gospodarczo-prawnych stosunków ludności włościańskiej w Galicji. Str. XV+405. zł 12 —

Bielecki A. Dr. i **Rappaport** J. Dr. *Ustawa automobilowa austrjacka z komentarzem* z tekstem polskim i niemieckim, z dnia 9 sierpnia 1908 r. Dz. u. p. Nr. 162. Stron 135. zł 3·20

Jest to jedyny komentarz w języku polskim. Ze względu na rozwinięty ruch automobilowy, ustawa ta może oddać ważne usługi wszystkim prawnikom praktycznych zawodów, oraz właścicielom samochodów.

Bordolo Abondi de Boreo S. S. A. we Lwowie i **Windakiewicz** Józef Dr. Prezes Prokur. Gen. w Krakowie. Ustawa z d. 27 maja 1896 Nr. 79 Dz. u. p. o postępowaniu egzekucyjnem i zabezpieczającym. *Ordynacja egzekucyjna* i ustawa z 27 maja 1896 Nr. 78 Dz. u. p. zaprowadzająca ordynację egzekucyjną w nowym przekładzie, ze wszystkiemi późniejszemi zmianami i wszelkiemi związkowemi przepisami, objaśnieniami i orzeczeniami Sądów Najwyższego w Warszawie i w Wiedniu, aż po ostatnie czasy i z osobnym dodatkiem o egzekucji międzydzielnicowej. 1926. Str. XVI + 729 eleg. zł 25·—

Głosy prasy:

„Przegląd Sądowy" Nr. 1, rok III, ze stycznia 1927, organ zrzeszenia sędziów i prokuratorów Rz. P. oddz. w Krakowie wyraża się w następujący sposób o powyższem dziele.

„Wydanie tej ustawy było piekącą potrzebą. Dzięki pracy autorów jest doskonałe. Z wielkiego labiryntu nowych ustaw wyłowiono wszystko z pedantyczną skrupulatnością. Przekład znakomity. Przy poszczególnych przepisach podano nader obfitą judykaturę Sądu Najw. polskiego i austrjackiego. Nadzwyczaj cenne są dodatki; tabela orjentacyjna co do egzekucji na poborach, oraz przepisy i wskazówki o egzekucji międzydzielnicowej".

„Przegląd Prawa i Administracji" Lwów, Nr. 2 z 1927 r. o Ordynacji egzekucjnej, recenzent prof. Dr. M. Allerhand.:

Tłumaczenia polskie austrjackiej ordynacji egzekucyjnej jakie się dotąd ukazały, są wyczerpane; oprócz tego niektóre z nich nie oddawały należycie treści ustawy, a dobre, do których zwłaszcza zali-

czyć wypada tłumaczenie ś. p. Balasitsa, ze znakomitemi uwagami, są przestarzałe. Na czasie więc było ogłoszenie nowego polskiego tłumaczenia.

Wydanie, które mamy przed sobą, czyni zadość wszelkim wymaganiom nauki. Tłumaczenie jest wierne i poprawne, niema w niem żadnego błędu, chociaż nie zawsze zgodzić się można z przyjętym terminem. Tekst ustawy podano ze zmianami, jakie później wprowadzono: te zmiany uwydatnione są odmiennym drukiem od tekstu pierwotnego, co umożliwia natychmiastowe zorjentowanie się, czy ma się do czynienia z dawnem, czy też z nowem brzmieniem ustawy. Oprócz tego wydrukowane są obok poszczególnych przepisów niektóre odpowiedzi ministerjalne, dalej rozporządzenia wykonawcze np. przy § 15 rozporządzenie o egzekucji przeciw organom i zakładom publicznym a przy § 144 ordynacja szacunkowa, wreszcie ustawy uzupełniające, w szczególności przy art. X ust. zapr. przepisy ustaw polskich dotyczące ograniczenia zajecia poborów służbowych, co do których też osobno umieszczono nader instruktywną tabelę orjentacyjną. Podane są też tezy orzeczeń Najwyż. Trybunału w Wiedniu i Sądu Najwyższego w Warszawie, pierwsze w należytym wyborze a drugie prawie wszystkie ogłoszone (nie zauważyliśmy orzeczeń do § 402 o. e. uznających za niedopuszczalny rekurs rewizyjny także przy egzekucji dla zabezpieczenia) tu i ówdzie znajdujemy uwagi, określające bliżej przepis ustawy, np. przy § 222 podniesiono, że właścicieli niesprzedanych nieruchomości nie uważa się za uczestników postępowania, co jest słuszne; często podano naturę prawną pewnej instytucji n. p. określono zastawnicze opisanie rzeczy wniesionych przez najemcę lub dzierżawcę jako tymczasowe zarządzenie, co jest sporne, bo niektórzy uważają ten akt raczej za stwierdzenie sądowe istniejącego prawa, niż za akt ubezpieczający.

Tekst ustawy łącznie z orzeczeniami i uwagami stanowi prawie komentarz, a zaletą wydania jest, że w dodatku umieszczono zasady międzydzielnicowego prawa egzekucyjnego oraz przepisy egzekucyjne obowiązujące w innych dzielnicach.

Książkę, wydaną starannie, na dobrym papierze i ładnie drukowaną (kilkakrotnie przedstawienie w tekście niektórych liter jest drobnostką) gorąco polecić można i praktykom i młodzieży uniwersyteckiej, która zapoznać się może z całą judykaturą, odnoszącą się do prawa egzekucyjnego, obowiązującego w b. zaborze austrjackim.

Bossowski Franciszek prof. Dr. *O funduszach składkowych.* 1910. Str. 48. zł 1·—

Bujak Tadeusz Dr. sędzia Sądu Najwyższego i **Jaworski** Władysław Leopold Dr. prof. Uniwersytetu Jagiellon-

skiego. *Ustawa o sprostowaniu ksiąg gruntowych* z materjałami i komentarzem (Ustawa z dnia 11 grudnia 1906 Nr. 246 Dz. u. p.). Str. 468. zł 8·—

Głosy prasy:

„Czas“ z dnia 30 maja 1908 o komentarzu Bujaka i Jaworskiego:
Nakładem ruchliwej firmy Leona Frommera wyszła książka o najaktualniejszej obecnie kwestji sądowej. Wydanie ustawy o sprostowaniu ksiąg gruntowych w opracowaniu dwóch wybitnych specjalistów prawa hipotecznego, odznacza się niepospolitą dokładnością i sumiennością. Wyzyskanym został cały materjał, mogący służyć do wyjaśnienia ustawy, a komentarz do niej stanie się niezbędną podstawą dla sił, zajętych przy wielkiem dziele uregulowania naszych ksiąg gruntowych. Już dzisiaj dochodzą ze sfer interesowanych wiadomości, że ustawa wykazuje pewne braki i usterki. Tem konieczniejszym staje się wskutek tego naukowy komentarz, on bowiem jedynie skierować może sprawę na pewną drogę. Autorom należy się wdzięczność za żmudną pracę nad dziełem, które w poważnej treścią i rozmiarami książce omawia ustawę, zdawałoby się, drobną, dla kraju naszego jednak niezmiernie doniosłą.

Okólnik Prezydjum sądu kraj. wyższego we Lwowie z dnia 12 czerwca 1908 L. 12109/19 R/S w sprawie komentarza do ustawy o sprostowaniu ksiąg gruntowych w opracowaniu Bujaka i Jaworskiego, wystosowany do wszystkich Prezydjów sądów obwodowych, Naczelnictw sądowych i komisarzy dla sprostowań ksiąg gruntowych.

W księgarni Leona Frommera w Krakowie pojawiło się dzieło Dra Tadeusza Bujaka, radcy sądu kraj. wyższego i Dra Jaworskiego, prof. Uniw. Jagiellońskiego, p. t.: „Ustawa o sprostowaniu ksiąg gruntowych z materjałami i komentarzem“.

Dzieło to niepośledniej praktycznej wartości obejmuje tekst polski i niemiecki ustawy z dnia 11 grudnia 1906 Nr. 246 d. p. p. i rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy z dnia 11 grudnia 1907 Nr. 248 d. p. p. oraz z formularzami do rozporządzenia wykonawczego wydanemi, dalej motywy przedłożenia rządowego a streszczenia motywów przedłożenia komisyjnego.

Praca powyższa zawiera bardzo trafne i wyczerpujące objaśnienia przepisów ustawy przy uwzględnieniu postanowień rozporządzenia wykonawczego, dalej ustaw agrarnych i dotychczasowej literatury, dotyczącej przedmiotu sprostowania ksiąg gruntowych.

Wyjaśniając liczne nasuwające się w praktyce wątpliwości, oddać może znakomite usługi komisarzom dla sprostowania ksiąg gruntowych, sądom hipotecznym i senatom rekursowym i t. d.

Chorzemski Stanisław. *Obywatelstwo polskie.* Systematycznie zestawiony podręcznik z autentycznemi tekstami. 1925. Str. 430. zł 6·—

Cichocki Władysław Dr. *Słownik polsko-niemiecki frazeologji prawniczej.* 7.000 zwrotów. 1911. Stron. XV + 695. zł 10·—

Reskryptem sądu apelacyjnego we Lwowie z dnia 14 lutego 1910 L Prezyd. 1210/21 B 10 i reskr. sądu kraj. wyższego w Krakowie z dnia 16 lutego 1910 Prez. 2248/21 B 10 zalecono pierwsze wydanie tego dzieła wszystkim sądom i urzędnikom sądowym, reskr. namiestnictwa z dnia 31 października 1910 L. 17340 zalecono słownik ten wszystkim starostwom i urzędnikom politycznym, reskr. wydziału kraj. z dnia 30 grudnia 1911 L. 132600 zalecono słownik ten wszystkim wydziałom powiatowym, magistratom i urzędom gminnym, reskr. kraj. komendy żandarmerji z dnia 23 marca 1912 wszystkim komendom i posterunkom żandarmerji.

O dziele tem umieścił „Przegląd Prawa i Administracji" w styczniu 1910 nader pochlebną recenzję, a końcowy jej ustęp opiewa jak następuje:

„Autor zebrał z różnych orzeczeń materjał bardzo cenny i ugrupował go w sposób praktyczny, wyjęte z orzeczeń zwroty przytacza z reguły w takim składzie, w jakim podaje je źródło, w trudniejszych wypadkach podaje całe zdania, w których zwroty te są zawarte — podręcznik ten uważamy za bardzo potrzebny i pożyteczny i polecamy go najgoręcej młodszej generacji prawniczej".

Czaputowicz Stanisław Dr. *Zbiór ważniejszych ustaw i rozporządzeń administracyjnych* (ogólnych i dzielnicowych). Str. VI + 600. zł 5·80

— *Zbiór ważniejszych ustaw i rozporządzeń administracyjnych w streszczeniu,* uzupełnione zarysem prawa państwowego *do użytku Policji Państwowej.* 1927. Str. VII + 376. zł 6·—

Zalecone do użytku funkcjonarjuszów P. P. pismem Komendy Głównej Nr. 7416 z dnia 8 marca 1927.

Czasopismo prawnicze i ekonomiczne. Rocznik I do XVI. Rocznik po zł 8·—

Czechowicz Witold Dr., naczelnik wydziału Ministerstwa Skarbu. *Przepisy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i pozostałych po nich rodzin.* 1925. Str. 399. zł 5·—

Dębicki J. *Krótki wykład austr. prawa górniczego* wraz z słowniczkiem niem.-polskim wyrazów górniczych. 1897. Str. 114 + 39. zł 2·—

Dobiecki August i **Ślaski** Roman. *Polska ustawa przemysłowa* z objaśnieniami. 1927. Str. VIII + 484. zł 8·50

Döllinger Zygmunt Dr., sędzia. *Tabela orjentacyjna egzekucyjnych zajęć poborów pracowników publicznych, prywatnych, emerytów, osób wojskowych* (w b. zaborze austrjackim). zł 1·—

Feuerstein patrz Tyralik.

Frankowska Leontyna. Referendarz głównego urzędu ubezpieczeniowego. *Ustawa o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby* z dnia 19 maja 1920 (Dz. U. Rz. P. Nr. 44 poz. 272) z obowiązującemi rozporządzeniami i wyjaśnieniami Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. 1927. Str. IV + 234 opr. zł 7·—

Frommer Hipolit. *O upaństwowieniu lasów.* 1919. Str. 166. zł 1·—

Frydlewicz Franciszek, **Jossé** Alfred. *Polskie ustawy karne dodatkowe.* 1927. Str. XXXII + 851. zł 14·65

Gargas Zygmunt Dr. *Kooperatywy przemysłowe i idea uprzemysłowienia w Galicji.* (Referat na V Zjazd prawników i ekonomistów polskich). Str. 32. zł —·50

— *Osadnicy polscy w Bośni.* Str. 15. zł —·50

— *Reforma konsularna.* 1913. Str. 71. zł 1·—

Gligson Jan adwokat. *Zarys najgłówniejszych zasad prawa spadkowego* obowiązującego w b. Królestwie Kongresowem. Zwięzły podręcznik do użytku Sądów Pokoju przy

rozstrzyganiu spraw działowych drobnej własności ziemskiej i mieszczańsko-rolnej. Str. 52. zł 3·—

Golonka Karol, st. radca Skarbu i **Langrod** Dr. Jerzy Stefan, *Taryfa należytości sądowych i adwokackich* obowiązująca w b. zaborze austr. Wydanie kieszonkowe 1928 r. zł 1·50

Grodyński Tadeusz Dr. *Ustawodawstwo emigracyjne* na tle porównawczem ze szczególnem uwzględnieniem projektu ustawy austr. z r. 1904. zł 1·—

Gromnicki Dr. ks., były rektor i prof. Uniw. Jagiell. *Forma zawierania zaręczyn i małżeństw* wedł. dekretu „Ne Temere“ z dn. 2 sierpnia 1907 z uwzględnieniem prawa austrjackiego, niemieckiego i rosyjskiego wydana za zezwoleniem Konsystorza Biskupiego w Krakowie. zł 6·—

Hausner Roman, naczelnik wydziału organizacyjnego w Min. Spraw Wewn. *Skorowidz ustawodawstwa polskiego*. Cz. I za czas od 1 stycznia 1918 do 30 kwietnia 1925 r. Str. XXXI + 683. zł 15·—

— *Skorowidz ustawodawstwa polskiego*. Cz. II za czas od 1 maja 1925 do 1 stycznia 1927. Str. 310. zł 13·—

Skorowidz ten jest systematycznie działami ujęty.

Henenfeld Dr., adwokat. *Powszechna księga wzorów prawniczych* dla podań spornych i niespornych, sądowych i zasądowych, cywilnych i karnych oraz kontraktów i spraw naftowych. Podręcznik dla adwokatów. Tom I-szy stron XIV + 819 zawiera wzorów: 1) procesowych 57, 2) skarg cywilnych 66, 3) hipotecznych 65, 4) handlowych 32, 5) środków prawnych 23, razem wzorów 243. Brosz. zł 7·—, oprawna zł 9·50

Tom II-gi str. XIX + 890 zawiera wzorów: 1) niespornych 34, 2) karnych 30, 3) administracyjnych 41, 4) kontraktowych 43, 5) kontraktów naftowych 13, razem wzorów 201. Brosz. zł 7·—, opr. zł 9·50

Hilarowicz Tad., prof. Dr. Wolnej Wszechnicy w Warszawie itd. *Środki prawne w polskiem postępowaniu administracyjno-politycznem.* Na obszarze b. Królestwa Kongresowego i Małopolski. Str. VIII + 152. zł 5·—

Okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 13 listopada 1923 Nr. Org. 43306/6562/23 została książka ta zalecona wszystkim władzom administracyjnym II i I instancji jako też Panom dyrektorom departamentów i naczelnikom. Końcowy ustęp okólnika opiewa:

Ponieważ książka ta jest pierwszym w polskiej literaturze prawniczej podręcznikiem rekursowego postępowania administracyjnego, zechce Pan Wojewoda (Komisarz Rządu) zwrócić na nią uwagę podwładnego personalu II i I instancji.

Opinja byłego Wiceministra Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, obecnie adwokata w Warszawie, Józefa Kuczyńskiego:

„Książka ta obejmuje zasady postępowania administracyjnego ze względu na środki prawne. Autor szczegółowo rozważa rekurs, przedstawienia, prośbę o wkraczanie z urzędu, sprzeciw przeciw osądowi karnemu, prośbę o łaskę, prośbę o wznowienie postępowania administracyjnego i środki w postępowaniu administracyjnem wobec ustawy amnestyjnej. Szczególną uwagę autor poświęca rekursowi (odwołaniu), obszernie i wyczerpująco omawiając charakter, znaczenie i tryb postępowania, dotyczący tego najważniejszego środka prawnego.

W pracy swej Dr. Hilarowicz należycie wykorzystał źródła obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej prawa administracyjnego.

Zebranie i zestawienie różnych ustaw, rozporządzeń i okólników ułatwia znakomicie orjentowanie się w labiryncie obowiązujących przepisów prawa administracyjnego i zarazem stanowi poniekąd początek pracy kodyfikacyjnej na tem polu, której potrzeba tak dotkliwie daje się odczuwać.

Autor nie ogranicza się tylko materjałem faktycznym. Przeciwnie, poruszane zagadnienia traktuje on z punktu widzenia teorji prawa, opierając się często i bardzo trafnie na administracyjnem orzecznictwie kasacyjnem.

Wreszcie za specjalną zasługę Dr. Hilarowicza uważam, że książka jego jest pierwszą i dotychczas jedyną w literaturze prawniczej polskiej w dziedzinie postępowania administracyjnego, przytem pracą rozważającą zagadnienia prawne w sposób jasny i popularny. Niewątpliwie, zapoznanie się z książką Dr Hilarowicza jest pożądane dla każdego uświadomionego obywatela, w szczególności zaś prawdziwą usługę odda ona stanowi urzędniczemu, którego powołaniem jest wcielenie w życie przepisów prawa administracyjnego."

„Kurjer Warszawski" z dnia 25 czerwca 1923 Nr. 74 pisze m. i.:

Nakładem księgarni prawniczej Leona Frommera w Krakowie ukazała się książka prof. dr. Tadeusza Hilarowicza p. t. „Środki prawne

w polskiem postępowaniu administracyjuo-politycznem na obszarze b. Królestwa Kongresowego i Małopolski“. Książka ta wypełnia dotkliwą lukę w naszej literaturze prawa publicznego, dając po raz pierwszy system środków prawnych w postępowaniu administracyjnem i będąc owocem nietylko wiedzy teoretycznej, ale i długoletniego doświadczenia praktycznego. Autor omawia naczelne zasady postępowania administracyjnego, rekurs (odwołanie), przedstawienie, prośbę o wkroczenie z urzędu, sprzeciw przeciwko osądowi karnemu, prośbę o łaskę, prośbę o wznowienie postępowania administracyjnego i środki prawne w postępowaniu administracyjnem wobec ustawy amnestyjnej. Praca ta jest nietylko monografją naukową, ale ma zarazem służyć jako podręcznik dla młodzieży akademickiej i jako przewodnik praktyczny dla urzędników administracyjnych, stanowiąc pod tym względem bardzo dobre wprowadzenie w praktykę administracyjną.

Podobnie pochlebnie podają „Kurjer Poranny“ z d. 2 lipca 1923 Nr. 178; „Kurjer Lwowski“ z 5 sierpnia 1923 Nr. 183 pisze m. i.:

Książka ta jest pierwszem w literaturze prawniczej polskiej opracowaniem systemu środków prawnych w postępowaniu administracyjnem. Obejmuje ona rozdziały następujące: naczelne zasady postępowania administracyjnego, rekurs (odwołanie), przedstawienie, prośbę o wkroczenie z urzędu, sprzeciw przeciwko osądowi karnemu, prośbę o łaskę, prośbę o wznowienie postępowania administracyjnego i środki prawne w postępowaniu administracyjnem wobec ustawy amnestyjnej. Książka ta obok charakteru monografji naukowej ma służyć celom praktycznym jako podręcznik dla urzędników i wprowadzenie w praktykę administracyjną.

„Kurjer Polski“ z 16 lipca 1923 Nr. 190 podaje o dziele prof. Hilarowicza:

Po raz pierwszy w naszej literaturze prawa publicznego spotykamy się w tej książce z systemem środków prawnych w postępowaniu administracyjnem. Autor miał przed sobą zadanie niesłychanie trudne, bo musiał system ten niejako wydobyć z olbrzymiego materjału praktyki i połączyć go z zasadami teoretycznemi w jedną organiczną całość. I t. d.

Jaworski Leopold prof. Dr. *Reforma rolna.* 1926. Str. XV + 569. zł 24·—

(Dzieło to stanowi tom III porównawczego prawa hipotecznego trójdzielnicowego).

Reforma rolna w opracowaniu jednego z najwybitniejszych prawników w Polsce, wywołała tak w sferach prawniczych jak i ziemiańskich sensację. Wszystkie czasopisma umieściły jak najpochlebniejsze recenzje.

„Czas“ 29 października 1926, „Reforma“ 5 listopada 1926, „Epoka“ 17 grudnia 1926, „Wiek Nowy“ 1 grudnia 1926, „Gazeta Poranna“

28 stycznia 1927, „Słowo“ 39 października 1926, „Czasopismo Prawnicze“ r. XXIV, „Przegląd Prawa i Administracji“ (recenzent b. min. rolnictwa Dr. Raczyński).

Wyjątek z recenzji „Czasopisma Prawniczego i Ekonomicznego“ r. XXIV z r. 1926:

....„W komentarzu mamy przed sobą Jaworskiego, który interpretuje ustawę jako prawnik-dogmatyk, trzymając się ściśle jurydycznej podstawy i traktując wykładnię, jako stosowaną logikę. Chłodna i objektywna interpretacja, nieodparta argumentacja, stwarzają dokoła nas atmosferę, do której nie dochodzi szczęk walki partyjnej o ziemię. Kiedy wczytałem się w komentarz, mimo woli przyszły mi na myśl słowa poety rzymskiego o „lucida atque serena templa doctrinae“. Cała jurydyczna precyzyjność myślenia, wnikliwość i subtelność analizy, idąca w parze ze zdolnością syntetyzowania tam, gdzie chodzi o ujęcie wyników wykładni — występują w „Reformie rolnej“ w pełni na jaw. Interpretacja dotyka aż w nazbyt wielu miejscach ostrzem dyskretnej ironji tekstu ustawy, podkreślając nie zasługującą na pochwałę niejednolitość prawniczych wyrażeń, braki płynące z nieścisłego określenia pojęć, czy wreszcie konieczność zastąpienia takich kryterjów, które nic nie mówią, innemi, dającemi się objektywnie stwierdzić. Gdzieindziej znowu stwierdza autor, że przepis ma w sobie coś tajemniczego, lub że stawia zbyt wielkie wymagania pod adresem wyobraźni czytelnika, gdy np. mówi, że grunty, wydzielone na potrzeby gminne, szkolne, zdrowotne, kościelne i inne cele publiczne i społeczne, przypaść mogą nietylko osobom prawnym, lecz... i fizycznym“. I t. d.

Jaworski Leopold prof. Dr. *Prawo nadzastawu wedle ustawodawstwa austrjackiego.* Str. IV + 142. zł 3·50

— *O sprostowaniu ksiąg gruntowych* patrz Bujak Tad.

Josse Alfred patrz Frydlewicz Franciszek.

Kalitowski Nałęcz Teodor. *Nowa procedura cywilna wierszem.* Str. 68. zł 1·50

— *Nowa norma jurysdykcyjna wierszem.* Str. 51. zł 1·50

Kierski Kazimierz. *Zbiór ustaw i rozporządzeń o obywatelstwie polskiem według traktatów wersalskich,* ze szczególnem uwzględnieniem konwencji polsko-niemieckiej o obywatelstwie i opcji podpisanej w Wiedniu dnia 30 sierpnia 1924 r. 1925. Str. 489. zł 10·—

Kozarkiewicz Jan. Rozporządzenie Prezydenta R. P. *O Izbach przemysłowo-handlowych* z dnia 15 lipca 1927. 192 . Stron 199. zł 5·65

Krzemicki Stanisław Dr., adw., **Szydłowski** Władysław Dr., st. radca Prok. Generalnej R. P. *Kodeks stemplowy*. Cześć pierwsza: Ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. Nr. 98 Dz. U. R. P. poz. 570 wraz z rosporządzeniem wykonawczem z dnta 20 listopada 1926 Nr. 123 Dz. U. R. P. poz. 713. 1927. Stron 416. Cena brosz. zł 10·—, opr. zł 12·—

Część druga: Ustawy i rozporządzenia o opodatkowaniu spadków i darowizn, przepisy o opłatach w postępowaniu hipotecznem i rejestrowem (obowiązujące w całem Państwie i w poszczególnych dzielnicach). Przepisy o opłatach w postępowaniu przed Najw. Trybunałem Administracyjnym i t. d. 1927. Stron 414. Cena brosz. zł 10·—, opr. zł 12·—

Krzymuski Ed. prof. Dr. *Zasady nauki o usiłowaniu przestępstw*. 1884. Str. III + 176. zł 3·—

Księga adresowa Polski (wraz z W. M. Gdańskiem) dla handlu, przemysłu, rzemiosła, rolnictwa i wolnych zawodów. 1928. Str. 624. zł 90·—

Jest to najdokładniejsza księga adresowa, opracowana według źródeł urzędowych, obejmująca przemysł i handel na całym obszarze ziem polskich.

Kumaniecki Kazimierz Władysław prof. Dr., b. minister oświaty. *Czasy lubelskie*. Wspomnienia i dokumenty (18/IV 1916—2/XI 1918) z przedmową Dr. Jerzego Madeyskiego. 1927. Str. 172, ryc. 4. zł 6·50

Dzieło to napisane przez bezpośredniego świadka wypadków, jakie miały miejsce w Gen. Gubernatorstwie w Lublinie, traktuje o tajnikach rządów okupacyjnych w czasie wojny światowej. Książka, napisana nadzwyczaj interesująco, zajmie każdego Polaka, który zdala od wypadków wojennych był informowany o kraju okupowanym, tylko za pośrednictwem oficjalnych biuletynów.

Głosy prasy:

„Express Poranny" z dnia 18 września 1927 podaje:

Książka prof. Kumanieckiego p. t. „Czasy Lubelskie“ jest znakomitym przyczynkiem do Historji wielkich wydarzeń na ziemiach polskich.

Przytoczone w niej cenne dokumenty rzucają jasny blask światła na pierwszorzędne ówczesne zagadnienia polskie. Książka posiada równocześnie wartość obyczajową wprost drogocenną. Prof. Kumaniecki trwał na swym trudnym posterunku lubelskim zgórą 30 miesięcy. I t. d.

Również pochlebnie wyrażają się o tem dziele następujące czasopisma:

„Głos Narodu“ z 13 października 1927, „Ilustr. Kurjer Codzienny“ z 24 października 1927, „Nowa Reforma“ z 6 listopada 1927.

Kumaniecki Kazimierz Władysław prof. Dr., b. minister oświaty. *Ustrój państwowych władz administracyjnych na ziemiach Polski* z dodatkiem — zawierającym postępowanie administracyjne wydanie drugie poprawione i uzupełnione. 1921. Stron XVI + 162. zł 2·50

Podręcznik ten, który w krótkim czasie doczekał się drugiego wydania, jest doskonałem „vademecum“ tak dla urzędnika administracyjnego, jak przygotowującego się do egzaminu kandydata sędziowskiego, adwokackiego i notarjalnego oraz dla każdego inteligentnego człowieka, który się chce obeznać z ustrojem władz administracyjnych w Polsce.

— *Szkolnictwo ludowe w Galicji wobec analfabetyzmu.* 1906. Stron 36. zł 1·—

Dla każdego statystyka Małopolski podręcznik ten konieczny.

Makarewicz Juljusz prof. Dr. *Ustawa o postępowaniu karnem* z dnia 23 maja 1873 r. wydanie 3-cie uzupełnione judykaturą Trubunału Najwyższego, tekstem polskim i niemieckim, licznemi objaśnieniami (I-sze wydanie tego dzieła opracował prof. Dr. Rosenblatt). Str. VI + 822. zł 5·—

— *Zarys postępowania karnego austrjackiego.* Str. IV + 164. zł 2·50

— *Prawo karne ogólne.* Stron VIII + 299. zł 2·80

Makarewicz Juljusz prof. Dr. *Demokratyzacja nowożytnych społeczeństw.* Str. VIII + 239. zł 3·50

Nikodem Jerzy. *Ustawa o państwowym podatku przemysłowym* wraz z rozporządzeniem wykonawczem, okólnikami Min. Skarbu, z wyrokami Najwyższego Tryb. Adm. i objaśnieniami. 1927. Str. XVI + 336. zł 6·—

Pawlikowski W. Ustawa z dnia 23 maja 1883 D. p. p. L. 82 z uwzględnieniem ustawy z dnia 23 maja 1883 D. p. p. L. 83 *O ewidencji katastru* i rozporządzenia wykonawcze, praktycznie objaśniona. Str. 50. zł 1·—

Peiper Leon Dr., adwokat. Ustawa z d. 10 czerwca 1926 Nr. 61 Dz. U. R. P. *O warunkowem zawieszeniu kary* wraz z wyjaśniającemi rozporządzeniami Ministr. Sprawiedliwości wraz z objaśnieniami. Str. 80. zł 1·60

Piechnik Edmund. *Postępowanie niesporne i formularze do niego.* Na podstawie księgi formularzy Dra Fryderyka Nemethego opracowane i do potrzeb sądów Małopolskich przystosowane. 1914. Str. XX + 375 w eleg. oprawie płóciennej. zł 8·—

Formularze te wprawdzie oparte są na podręczniku Dra Fryderyka Nemethego, są jednakowoż uzupełnione ustawami i reskryptami Min. Sprawiedliwości wydanemi po wydrukowaniu zbioru Nemethego a w szczególności Rozporządzeniem o ulżeniu Sądom. Uwzględniono również wszelkie przepisy i rozporządzenia wydane specjalnie dla Małopolski (b. Galicji). Prócz formularzy znajdują się cenne i liczne uwagi umieszczone nie tylko przy formularzach, lecz również przy poszczególnych działach jako „uwagi ogólne“.

Treść:

Sprawy spadkowe	45	formulary
Opieka i kuratela	95	„
Różne sprawy niesporne	33	„
Sprawy hipoteczne	22	„
Sprawy firmowe	24	„

Prócz tego, znajdują się liczne formularze dla ksiąg naftowych, czynności agrarnych „dróg koniecznych“ i t. d.

Podręcznik ten jest niezbędny dla każdego sędziego, adwokata, notarjusza i kancelaryjnego urzędnika sądowego.

Planer Zygmunt. *Nowoczesne kwestje prawne z praktyki sądowo-cywilnej.* 1911. Str. 93. zł 2·—

— *Skarga opozycyjna* i projekt noweli 1) do § 37 ord. egz. i 2) do § 53 pow. ustawy o księgach gruntowych. 1914. Str. 58. zł 2·—

Rappaport Dr. patrz Bielecki.

Rosenberg Marjan Dr. prof. Akademji eksportowej we Lwowie i adwokat. *Komentarz do kodeksu naftowego* 2 tomy. Tom I: Państwowa ustawa naftowa. str. 536, tom II: Krajowa ustawa naftowa, str. 288. zł 7·50

Głosy prasy:

„Przegląd Prawa i Administracji“ z lipca 1908 — (recenzent prof. Dr. Till) wyraża się o komentararzu do kodeksu naftowego w opracowaniu Dra Marjana Rosenberga, jak następuje:

„Zebraniem przepisów prawnych, odnoszących się do przemysłu naftowego, ułożeniem ich systematycznem i objaśnieniami, zasłużył się wielce autor, znany już na tem polu z poprzepnich swych prac, w części także i w naszem piśmie ogłaszanych“ i t. d.

Wywód swój kończy:

„Praca ta przedstawia się nader poważnie. Po raz pierwszy zebrane tu wszelkie przepisy naftowe w sposób umiejętny, a zarazem i praktyczny. Książka ta nader pożyteczna zasługuje na to, aby się znalazła w ręku każdego, czyje zajęcie wiąże się z tą ela naszego kraju tak ważną gałęzią przemysłu“·

Okólnikiem Wyższego Urzędu Górniczego w Krakowie (dawniej Starostwa Górniczego) polecono to dzieło wszystkim urzędom górniczym.

— *Początki górnictwa w Polsce* za Bolesława Chrobrego, wstęp do historji polskiego prawa górniczego. 1907. Str. 30. zł 1·50

— *O reformie prawa naftowego.* 1910. Str. 69. zł 1·50

— *O reglementacji górnictwa.* 1924. Str. 25. zł 1·50

— *Ustawodawstwo naftowe wobec Powszechnej ustawy górniczej,* 1904. Str. 30. zł 1·50

Rosenberg Marjan Dr. prof. Akademji eksportowej we Lwowie i adwokat. *O wpływie prawa niemieckiego na ustawy naftowe ze szczególnem uwzględnieniem instytucji pól naftowych.* 1905. Str. 40. zł 1·50

— *Zarys urządzeń prawnych górnictwa w Polsce pod koniec XVI wieku.* 1912. Str. 54. zł 1·50

Rosenblatt Józef prof. Dr. *Wykład austrjackiego postępowania karnego.* Część I: Zasady ogólne, pogląd historyczny, rzecz o podmiotach procesu karnego. 1884. Stron 296. zł 5·—

Rybarski Roman Dr., b. wicemin. Skarbu. *Organizacja przemysłu handlowego w Galicji i Królestwie Polskiem.* Str. IV + 176. zł 3·—

Sarna Zygmunt Dr. prof. Wyższego Studjum Handlowego w Krakowie. *Czek i jego zastosowanie.* 1926 r. Str. 75 zł 2·50

Dzieło to zawiera w swojej treści ustawę czekową, oraz przedstawienie obrotu bezgotówkowego w Polsce ze szczególnem uwzględnieniem obrotu czekowego w P. K. O. i w Banku Polskim. Całość dostosowana do użytku praktycznego i szkolnego.

— *Zarys prawa konsularnego,* ze szczególnem uwzględnieniem stosunków Polski. Obejmuje 3 części I. Prawo narodów zwyczajowe, II. Prawo narodów umowne, III. Prawo Państwowe. 1928. zł 5·—

Przedmiotem wszystkich części są stosunki konsularne i odnoszące się do nich normy prawne, opracowane źródłowo i krytycznie. Daje pogląd na całość prawa konsularnego ze szczególnem uwzględnieniem stosunków Polski.

Skąpski Józef Dr., członek komisji kodyfikacyjnej i adwokat. *Ustawodawstwo austrjackie o lichwie z komentarzem obowiązującej ustawy.* 1916. Str. 190. zł 4·—

Ślaski Roman patrz Dobiecki August.

Sommerstein Emil prof. Dr., adwokat poseł na Sejm Rzplitej P. *Ustawa o wykonaniu reformy rolnej,* tekst

z komentarzem przy uwzględnieniu całokształtu dyskusji w Sejmie i Senacie. 1926. Str. 343. zł 13·—

Stefko Kamil Dr. prof. Uniw. Jana Kaz. *O omieszkaniu wedle austrjackiej procedury cywilnej.* Stron X + 547. zł 10·—

Sułkowski Józef. *Wzory wyroków, judykatura, objaśnienia i przepisy uzupełniające do ustaw karnych dodatkowych.* Str. 91. zł 2·—

Tałasiewicz Juljan. *Wskazówki co do sposobu utrzymania zgodności między księgami gruntowemi a katastrem* na podstawie arkuszów zgłoszeń udzielonych sądom przez urzędy ewidencyjne katastru. Str. 30. zł —·70

Taubenschlag Gustaw Dr., sędzia śledczy. *Prawo karno-skarbowe.* Dział pierwszy: Ustawa karna skarbowa z d. 2 sierpnia 1926 r. Dział drugi: Przekroczenia przepisów podatkowych i stemplowych. 1927. Str. 174 + 34. zł 10·—

Taubenschlag R. prof. Dr. *Vormundschaftsrechtliche Studien.* 1913. Mk. n. 5·—

O pracy tej pisze prof. Kübler w „Kritische Vierteljahresschrift" t. 16 str. 21: „Möge der Verfasser den Lohn seiner sorgfältigen und anregenden Arbeit in dem Bewusstsein finden, dass er die erste Entdeckungsreise gewagt hat".

W tym samym duchu: Rabel w „Deutsche Literaturzeitung 1914 Nr. 40/1; Beltolini w „Bull. dell' Istit. di dir. romano" t. 25 str. 355. Bruck w „Zeitschrift der Sav. Stfg." t. 34 str. 446; Weiss w „Literar; Zentralblatt" 1913, str. 78; G. C. w „Revue de droit international" 1914; Calonghi w „Riviste di filologia" 1914, str. 376; „Revue historique" 1914; Solazzi w „Riviste italiana di scienze giuridiche" 1814; i w pracy: „Curator impuberis" 1917, str. 1 i nast. (całkowicie poświęconej pracy T.); także w „La Minove età" 1912, str. 297.

— *Das Strafrecht im Rechte der Papyri.* 1916. Mk n. 8·—

O pracy tej wyraża się Knapp w „Zeitschift für gesammte Strafrechtswissenschaft" t. 38 str. 688: „Ein ganz eigenartiges Werk von epochemachender Bedeutung".

Tak samo: Wenger w „Ztschr. der Sav. Stfg." t. 37 str. 337; Weiss w „Lit. Zentralblatt" 1916, str. 889; Mariano San Nicolò w „Krit.

Vierteljahresschrift“ t. 21 str. 154; Steinwenter w „Deutsche Literaturzeitung“ 1919, Nr. 5; Juan Kan w „Museum“ 25 p. 230 (po holendersku).

Taubenschlag R. prof. Dr. *Die patria potestas im Rechte der Papyri.* 1916.

O pracy tej pisze P. Meyer w „Zeitschrift für vergleichende Rechtwissenschaft“ t. 39 str. 225 „Grundlegend für das Rechtsverhältnis zwischen Vater (Eltern) und Kindern ist der schon in meinen „Juristischen Papyri“ berücksichtigte Aufsatz von Taubenschlag“

— *Das römische Privatrecht zur Zeit Diokletiaus*, Kraków. 1923.

O pracy tej pisze Weiss: „Liter. Zentralblatt“ Nr. 8, 1924.

„Das Buch bedeutet einen Fortschritt unserer Erkentnis und wird für weitere Forschungen zur Receptionsgeschichte des Volksrechts vielfach den Ausgangspunkt bilden“.

Zaś znakomity włoski romanista de Francisci w „Bull. dell' Instit. di dir. rom.“ 1924, str. 255 „io penso, che quest' opera del Taubenschlag dovrà essere latta e studiata da tutti i romanisti e che ciascuno sarà mosso a discutere l'una o l'altra delle conclusioni; e questa discusione certo feconda sarà la più bella prova che l'autore con questo sus libro ha ben meritato della scienza (sądzę, że tę pracę T. powinien czytać i studjować każdy romanista a każdy będzie widział się spowodowanym poddać dyskusji ten lub ów jego rezultat; a dyskusja ta, niewątpliwie zawsze produktywna, będzie najpiękniejszym dowodem, że autor tą swoją książką dobrze zasłużył się nauce).

W tym samym duchu P. Meyer w „Zeitschrift der Sav. Stfg.“ t. 44 str. 584.

Tołstoj. *Lata dziecięce.* Tłumaczył Jan Lindelski. 1911. Stron 207. zł 3·—

Trammer Jerzy Dr., członek komisji kodyfikacyjnej i adwokat. *Ordynacja ugodowa z komentarzem* z tekstem polskim i niemieckim. 1916. Str. 132, opr. zł 3·50

— *Komentarz do normy jurysdykcji cywilnej* z tekstem polskim i niemieckim. 1906. Str. XIII + 508. zł 5·—

Tyralik Jan Dr. S. S. O. i **Feuerstein** J. Dr., adwokat. *Nowa ustawa o ochronie lokatorów* wraz z objaśnieniami, tablicami czynszowemi i wzorami podań. Str. 48. zł 1·—

Werhanowski Włodzimierz Dr. *Znaczenie interesu prawnego w procesie cywilnym*. 1908. Str. 103. zł 2·50

— *Zmiana skargi w austrjackim procesie cywilnym*. 1912. Str. 141. zł 3·—

Windakiewicz Józef Dr. patrz Bordolo.

Wróblewski Stanisław Dr. prof. *Komentarz do polskiego prawa wekslowego i czekowego* z 14 listopada 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 926/927 uzupełniony ustawą o inkasie i proteście przez urzędy i agencje pocztowe, wraz z przepisami o procesie wekslowym i o opłatach od weksli (według ustawy o opłatach stemplowych z 1 lipca 1926). 1925, 1926. Str. IV + 207 i 92 w eleg. opr. płóciennej. zł 10·80

— *Komentarz do polskiego prawa czekowego* oddzielnie w eleg. oprawie płóciennej. zł 3·—

Recenzje:

„Sprawy Podatkowe" organ Towarzystwa Przyjaciół Państwa Nr. 10, październik 1925, str. 458 pisze:

Praca jednego z najwybitniejszych profesorów prawa w Polsce jest nietylko doskonałym komentarzem, lecz także podręcznikiem i wykładem nowego prawa wekslowego. Autor zajmuje się mniej niż prof. A. Górski genezą i krytyką, zato więcej interpretacją prawną i logiczną przepisów ustawy.

Wyjątek z recenzji czasopisma „Ostrecht" Nr. 1. Berlin 1926. (Recenzent adwokat Dr. S Zabłudowski, Warszawa).

Professor Dr. Wróblewski, einer der bedeutendsten und fruchtbarsten polnischen Zivilisten des österreichischen Rechtsgebiets, ist bereits auch als Kommentator neuer polnischer handelsrechtlicher Gesetze hervorgetreten Es war daher zu erwarten, daß er auch zu dem wichtigsten polnischen Gesetzgebungsakt auf dem Gebiet der Unifikation des Handelsrechts, als welches die Wechselordnung vom 14 November 1924 anzusehen ist, sich äußern würde, trotzdem ihm Prof Dr. Górski und andere bereits zuvorgekommen sind. Und wirklich kommt diese Neuerscheinung einem dringenden praktischen Bedürfnis entgegen: sie ist — im Gegensatz zu dem auf Rechtsvergleichung aufgebauten Górskischen Kommentar — ist erster Linie ein unschätz-

bares Vademecum des praktischen Juristen der französischen Schule, dem das neue, auf dem deutschen Wechselrecht bzw. dem Haager Entwurf einer internationalen Wechselordnung basierende Gesetz noch manche Schwierigkeit bietet. Wróblewskis Kommentar erteilt auf jede, noch so komplizierte Frage eine meist präzise Antwort. Seine Kasuistik ist dabei so reich und vielgestaltig, dass sie fast alle erdenklichen „pathologischen" Erscheinungsformen des Wechsels, die in der Praxis nur allzu häufig auftreten, behandelt. Im Wege streng wissenschaftlicher Interpretation erbringt der Verfasser den Beweis für die Belanglosigkeit vieler, auf den ersten Blick unheilbar scheinender Formmängel, wie z. B. Blanko-Indossament auf der Vorderseite, ohne jedoch die wesentlichsten formellen Erfordernisse des Wechsels zu erschüttern. Hierbei ist er z. B. so vorsichtig, den Ausdruck „Wechselbrief", der doch nur eine wörtliche Übersetzung der französischen gesetzlichen Bezeichnung ist, als unzulässig abzulehnen, weil das Gesetz „in Anführungszeichen" „Wechsel" im Kontext vorschreibt.

Das Buch ist in seinem Titel sehr bescheiden, es kündigt nur eine „Erläuterung" an, man wird auch umsonst ein Vorwort suchen, nichtsdestoweniger ist es ein grosser Kommentar, der sich stellenweise — und das sind gerade die wichtigsten Probleme des Wechselrechts — fast zu einem gediegenen Lehrbuch auswächst.

Die Ausstattung des Buches lässt nichts zu wünschen übrig. Gutes Papier, sauberer Druck unter Hervorhebung des Gesetzestextes durch Fettdruck, Kopfbeititelung jeder Seite und insbesondere ein sehr detailliertes Sachregister machen den Kommentar sehr übersichtlich und handlich. Es unterscheidet sich von den meisten polnischen kommentierten Gesetzestexten auch dadurch sehr vorteilhaft, dass im Gesetzestext durch Ziffern auf die zugehörigen Fussnoten verwiesen wird.

Dr. Zabłudowski zakończa recenzję swoją następującemi słowy:

Im Anhang behandelt der Verfasser die russischen, österreichischen und deutschen zivilprozessualen Vorschriften über den Wechselprozess. Besonders wertvollt ist hierbei die Wiedergabe der russischen Novelle (§ 161 1—23 ZPO.) betr. das Vollstreckungsklausel-Verfahren in Wechselsachen, die erst kurz vor Kriegsausbruch in Kraft getreten ist, so dass sie in den meisten ZPO.-Ausgaben fehlt.

Wyjątek z recenzji „Ruchu Prawniczego i Ekonomicznego" zeszyt II-gi z 1926 r.:

„Uwagi cechuje właściwa znakomitemu autorowi precyzyjność ujęcia. Oparte o szeroką znajomość życia praktycz-

nego przedstawiają wielką wartość w szczególności także dla praktyka. Wartość użytkową komentarza podnosi zamieszczenie w nim przepisów dzielnicowych ustaw procesowych, dotyczących postępowania sądowego w sprawach wekslowych, zarówno jak i przepisów w przedmiocie opłat stemplowych od weksli".

„Głos Prawa" (Lwów) z kwietnia 1926, rok III, Nr. 4, str. 170 pisze:

Prof. Stanisław Wróblewski, wydawca i komentator dawnej „Powszechnej ustawy wekslowej", wydał i zaopatrzył w cenne uwagi „Polskie prawo wekslowe". Jak poprzedni, tak i nowy komentarz zawiera szczegółową analizę pojęć prawa wekslowego, opartą na bogatej wiedzy i wszechstronnej znajomości praktyki. Szczególną wartość dla praktycznego użytku przedstawiają uwagi, podkreślające różnice między nową polską ustawą wekslową a dawniejszą powszechną i rozstrzygające wątpliwe wypadki. Wartość praktyczną komentarza podwyższa dodatek, poświęcony przepisom postępowania w sprawach wekslowych. I t. d.

„Przegląd Prawa i Administracji" im. Ernesta Tilla, rok 51, zeszyt 7—9 z r. 1926. (Recenzent prof. Dr. M. Allerhand).

Wyjątek z recenzji:

„Przed laty wydał autor komentarz do austrjackiej ustawy wekslowej, a następnie komentarz do ustawy czekowej, który wcielił też do swojego wydania ustawy handlowej. Komentarz do ustawy wekslowej oddał wielkie usługi praktyce, a przez teorję był nader ceniony....

Obecne komentarze do polskich ustaw nie są przeróbkami dawnych dzieł, lecz są całkiem oryginalne. Zawierają one nietylko wykładnię poszczególnych przepisów, lecz i wywody teoretyczne, mogące się przyczynić do zrozumienia ducha ustaw. Wielką wartość posiadają także dlatego, że uwzględniają stosunki cywilistyczne; autor np. omawia kwestję, czy trassat wekslowy odpowiada wystawcy za nieprzyjęcie wekslu, jeżeli do tego się zobowiązał. Gdzie ustawa jest nieodpowiednią, stara się autor usunąć braki przez racjonalną interpretację, tak np. przy wekslu oddanym w zastaw przyjmuje, że nabywcę licytacyjnego chroni się według zasad prawa cywilnego, przyznaje mu więc dalej idące prawa, niż indosatarjuszowi, który narażony jest na to, że podniesione będą przeciw niemu zarzuty, służące przeciw wierzycielowi, który weksel indosował....

Trudno podać szczegóły bogatego w myśli dzieła i dlatego ograniczam się do kilku uwag...." I t. d.

Prof. A., recenzując obszernie prawo wekslowe i czekowe, zakończa wywód swój jak następuje:

„Na zakończenie tych uwag zaznaczam, że obydwa komentarze studjuje się z przyjemnością, bo widoczną jest z nich nietylko głęboka wiedza autora, nietylko bystrość w argumentowaniu, lecz i sumienność w zestawieniu przepisów w łączności ze sobą pozostających“.

Wróblewski Stanisław Dr. prof. *Uzupełnienia do ustawy wekslowej* (do str. 122) inkaso i protest wekslowy przez urzędy i agencje pocztowe i (do str. 182) stemple i należytości w sprawach wekslowych wedł. ustawy z 1 lipca 1926. Str. 22+8 od- dzielnie. zł 0·80

— *Komentarz do ustawy o spółdzielniach* z dnia 29 października 1920 Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733 wraz z rozporządzeniami wykonawczemi, nowelami i ustawą o łączeniu się spółdzielni. Doprowadzony aż do końca grudnia 1925. Str. VI+162+5. Opr. zł 6·—, brosz. zł 4·—

Prof. Wróblewski jest autorem i komentatorem tej ustawy. Znane zaszczytnie nazwisko autora w literaturze prawniczej, jest najlepszą gwarancją, że komentarz ten uczyni zadość najwybredniejszym wymaganiom. Ustawa ta obowiązuje na całym obszarze ziem polskich, i powinna się znajdować w ręku nie tylko każdego prawnika, ale każdego, który zajmuje się prowadzeniem spółdzielni. Recenzje o tem dziele, były takie same, jak o polskiem prawie wekslowem i czekowem.

— *Uzupełnienia do ustawy o spółdzielniach* zawierające zmiany aż po grudzień 1925 i ustawę o łączeniu się spółdzielni oddzielnie. zł 0·80

— *Kodeks cywilny* w formie komentarza z tekstem polskim i niemieckim, z uwzględnieniem nowel, uzupełniony spisem rzeczowym i alfabetycznym, wyczerpującą judykaturą Sądu Najwyższego w Warszawie i zmianami zaszłemi, aż po koniec 1927 r. Dwa tomy Str. 1430. Cena opr. zł 40·—

Ze względu, że komentarz ten rozpowszechniony jest w całej Małopolsce i na Śląsku cieszyńskim, niemniej w b. zaborach rosyjskim i pruskim, zawiadamiamy, że spis rzeczowy alfabetyczny wraz z orzecz-

nictwem i uzupełnienia są oddzielnie do nabycia i mogą być wprawione do kodeksu.

W przygotowaniu znajduje się tom III, obejmujący wszystkie ustawy cywilne dodatkowe, tak polskie jak i austrjackie, wraz z orzecznictwem.

Niezależnie od tego, ukaże się zmniejszone wydanie kodeksu cywilnego wraz ze wszystkiemi ustawami dodatkowemi i orzeczeniami. Zmniejszone to wydanie wypełni dawno odczuwaną lukę w literaturze prawniczej.

Wróblewski Stanisław Dr. prof. *Najważniejsze zmiany i uzupełnienia kodeksu cywilnego przez ustawodawstwo polskie* oraz *Przegląd orzecznictwa Izby III Sądu Najwyższego w Warszawie* za lata 1921—1927 r. włącznie, systematycznie zebrane, oraz spis rzeczowy i alfabetyczny, oddzielnie dla wszystkich posiadaczy II-tomowego wydania kodeksu cywilnego Wróblewskiego, niezbędne. zł 3·50

— *Nowele do austr. kodeksu cywilnego*, teks niemiecki z tłumaczeniem. Str. IV + 117. zł 3·—

— *Nowele do austr. kodeksu cywilnego,* opracowanie systematyczne wraz z ordynacją o odebraniu własnowolności z 28 czerwca 1916 L. 207 D. u. p. Str. IV + 136. zł 3·—

— *Komentarz do austrjackiej ustawy handlowej.* Wydanie trzecie. Tom I stron IX + 735. Tom II ustawy dodatkowe str. VI + 755. Oba tomy zł 15·—, opr. 20·—

— *Komentarz do Ustawy* z 6 marca 1906. L. 58 D. U. P. *o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością,* wraz z rozporządzeniami wykonawczemi. Str. 151. zł 3·—

— *Zarys wykładu prawa rzymskiego.* Prawo rzeczowe. 1919. Str. VII + 200. Wyczerpane, posiadamy jeszcze kilka egzemplarzy. zł 12·—

— *Komentarz do prawa spadkowego* (§§ 531—824 kodeksu cywilnego). 1904. Opr. zł 20·—

„Przegląd Prawa i Administracji“ z października 1904 r. (recenzent prof. Dr. Till) o „prawie materjalnem spadkowem w opracowaniu prof. Dra Wróblewskiego“:

Wyjątki z recenzji:

Po dłuższym wstępie omawiającym olbrzymie trudności, jakie się nasuwają przy opracowaniu naukowego komentarza do kodeksu cywilnego austrjackiego, prof. Dr. Till wyraża się o dziele prof. Dra Wróblewskiego jak następuje:

„Z tem większem zadowoleniem podnieść należy, że autor wymienionej na wstępie książki trudności te pokonał, i dał nam obok komentarza, zadość czyniącego potrzebie praktycznej pracę naukową samodzielną, o szerokim zakroju, w której, nie ulegając głosom choćby powszechnie uznanych powag, bez krytycznego ich rozbioru, z siłą przekonania wypowiada zdanie, często znacznie od nich odbiegające, i nie waha się wysnuć z niego choćby najdalej idących konsekwencji. Nie wymaga też autor, aby mu na słowo wierzono, zdanie swe uzasadnia obszernie i gruntownie ze znajomością rzeczy. W tej samodzielności tkwi wielka i rzeczywista zasługa. Wiele bowiem błędów uwieczniło się przez to, że w literaturze prawa austrjackiego przyzwyczajono się „jurare in verba magistri“ i przyjmowano jako dogmaty bezkrytycznie tezy i hipotezy, urosłe na żyznej glebie niemieckiej, a sztucznie przesadzone na grunt austrjackiej ustawy cywilnej.

W objaśnieniach ustawy przestrzega autor porządku przyjętego już w 1-szym tomie komentarza. Na wstępie podaje zawsze literaturę do pewnego przepisu się odnoszącą, z której czytelnik poinformować się może o najnowszym stanie kwestji naukowej, następnie podaje swój pogląd na rzecz, potem streszcza systematycznie judykaturę do najnowszych czasów, przeplatając ją niekiedy krytycznemi uwagami. Sposób ten uważam za odpowiedni, ponieważ czytelnik, przygotowany ze stanowiska naukowego, łatwiej ocenić potrafi wykonanie ustawy w praktycznem życiu“.

Prof. Dr. Till rozbierając obszernie dzieło prof. Dra Wróblewskiego, zakończa wywód swój następującemi słowy:

„Zbyt wiele sprawozdaniem niniejszem musiałbym zająć miejsca, gdybym chciał wszystko przytaczać, co w dziele omówionem na uwagę zasługuje. Zauważyć muszę jedynie, że autor żadnej kwestji w zakres pracy wchodzącej nie pominął, z każdą się rozprawił, że argumentacja jego nawet tam, gdzie przekonać nie zdoła, zawsze jest silną i poważną, tak, że zwalczać ją bynajmniej nie jest rzeczą łatwą i że w wielu kwestjach opozycja jego przeciw panującym teorjom jest najzupełniej uzasadnioną i popartą argumentami, z którymi zwolennicy tych teorji liczyć się będą musieli — dodać mi jeszcze wypada, że metoda, jaką autor bada wszelkie kwestje, odpowiada najlepszym zasadom nauki, sposób przedstawienia jest umiejętny i jasny tak, że każdy przyznać musi, iż dzieło to jest bardzo cennym nabytkiem naszej literatury prawniczej“.

Drukarnia Ludowa w Krakowie pod zarządem Henryka Schiffa.